

Kirjastojen tilastot 2018 on julkaistu

Omatoiminen aukiolo ja käyttö kasvussa

Kirjastojen lukumäärä on säilynyt lähes ennallaan, mutta niiden aukiolotuntien määrä on kasvanut vuodessa merkittävästi omatoimikirjastojen ansiosta. Kasvua viime vuoteen verrattuna on 9 % ja omatoimiaukiolojen osalta peräti 47 %. Kasvuprosentit ovat olleet samansuuntaiset jo vuodesta 2014, josta omatoimiaika on lähes kymmenkertaistunut. Nyt omatoiminen aukiolo kattaa jo lähes kolmanneksen kaikista aukioloajoista. Aukioloaika, jolloin henkilökuntaa on paikalla, on vähentynyt hieman (- 1,6%). Vaikka omatoiminen aukiolo ja käyttö lisääntyy, se ei silti tilastojen valossa kuitenkaan ole lisännyt kirjastojen lainojen tai käyntien määriä.

Musiikin ja elokuvien lainaus kirjastoista vähenee ja e-aineistojen käyttö lisääntyy

Kirjastojen lainausluvut ovat hieman laskeneet. Kokonaislainaus oli 15,4 lainaa per asukas. Lasku johtuu siitä, että musiikkiäänitteiden (-13 %) ja elokuvien (- 9%) lainaus jatkaa reipasta laskua. Niiden lainaus on vähentynyt jo vuosien ajan erilaisten suoratoistopalveluiden (mm. Yle Areena, Netflix, Spotify) yleistymisen myötä. Kirjojen lainaus sen sijaan on jopa hivenen kasvanut viime vuodesta.

E-kirjojen (+42 %) ja -lehtien (+63%) käyttö kasvaa edelleen voimakkaasti vaikkakin niiden osuus kaikesta lainauksesta ja kokoelmista on edelleen pieni. E-kirjojen lainaus on vähän yli prosentti kaikista kirjalainoista.

Kirjoja hankittiin erityisesti lapsille

Kirjastot ovat panostaneet viime vuonna erityisesti lasten aineistoihin. Huoli lasten lukemisharrastuksen hiipumisesta on saanut kirjastot panostamaan kauno- ja tietokirjojen hankintaan, joissa molemmissa tapahtui selvää kasvua 11% ja 22%. Myös lasten aineistojen lainaus on hivenen nousut n. 3%.

Käyttäjäkoulutukseen ja tapahtumiin osallistutaan aiempaa useammin

Kirjastojen tapahtumatoiminta on laajentunut viime vuodesta. Osallistujia tapahtumiin oli lähes miljoona. Tilastointia tarkennettiin ja ensimmäistä kertaa saatiin selville sekin, mitä tapahtumia kirjastot järjestävät:

	Tapahtumien määrä	Osallistujien määrä
Kirjallisuus ja lukemisen edistäminen	21 722	406 038
Maailmankatsomukselliset ja yhteiskunnalliset tapahtumat	1 911	40 522
Muut kulttuuritapahtumat	6 663	262 915
Muut tapahtumat	6 789	249 791
Yhteensä	37 085	959 266

Myös muut toimijat järjestivät paljon tapahtumia kirjastoissa (n. 13 000 kpl).

Kirjastojen käyttäjäkoulutusten sisältöjä tilastoitiin myös aiempaa tarkemmin:

	Koulutusten määrä	Osallistujien määrä
Monipuoliset lukutaidot	12 014	244 776
Tiedonhaun opetus, tieto-, viestintä- ja digiteknologian käytön opetus, kirjaston käytön opetus	16 930	194 506
Muut koulutukset	1 906	30 579
Yhteensä	30 850	469 861

Yleisten kirjastojen tilastot 2018 valmistuivat 1.4. ja ovat tutustuttavissa osoitteessa: <http://visualisointi.kirjastot.fi/tilastot> ja <http://tilastot.kirjastot.fi>.

Lisätietoja:

Ylitarkastaja Antti Seppänen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
 puh. 0295 016 354
 mail. etunimi.sukunimi@avi.fi